

19. 3. 2021

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právnícká osoba jako člen statutárního orgánu kapitálové obchodní společnosti

Právní úprava zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku (dále jen „OZ“) a zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních korporacích (dále jen „ZOK“) připouští, aby členem orgánu kapitálové obchodní společnosti byla jiná právnícká osoba. Budeme-li toto pravidlo ilustrovat na příkladu, pak členem představenstva akciové společnosti může typicky být společnost s ručením omezeným. V takovém případě OZ předpokládá, že tato společnost s ručením omezeným zmocní fyzickou osobu, která ji v představenstvu akciové společnosti zastoupí, resp. bude zde vykonávat její vůli. Pokud tato s.r.o. žádnou fyzickou osobu nezmocní, zastupuje ji v orgánu kapitálové společnosti dle § 154 OZ člen jejího statutárního orgánu.

Uvedená úprava OZ však v praxi vykazuje nedostatky vedoucí zejména k netransparentní struktuře kapitálových obchodních společností, kdy není zajištěno, že bude v těchto společnostech dohledatelná fyzická osoba, která jménem právnícké osoby jedná, právníckou osobu řídí, a kterou lze případně volat k odpovědnosti (včetně trestněprávní). Zástupcem obchodní společnosti ve funkci člena statutárního orgánu totiž může být další obchodní společnost, kdy takto popsané řetězení může být v praxi aplikováno na několika úrovních.

Zákon č. [33/2020](#) Sb. (dále jen „novela“), kterým se mění ZOK, na tuto nežádoucí situaci předně reaguje novelizací ustanovení § 46 odst. 3, dle kterého s účinností od 1. 1. 2021 platí, že *„Je-li členem voleného orgánu kapitálové společnosti nebo družstva právnícká osoba, zmocní bez zbytečného odkladu **jedinou fyzickou osobu**, která splňuje požadavky a předpoklady pro výkon funkce stanovené zákonem pro samotného člena voleného orgánu, aby ji v orgánu zastupovala. Ustanovení občanského zákoníku o důsledcích nezpůsobilosti a ztráty způsobilosti pro výkon funkce se použijí na zástupce obdobně.“* Novela tedy vyjasňuje, že společnost, která je členem statutárního orgánu jiné společnosti, má zmocnit právě jednu fyzickou osobu. Na tom doposud nepanovala doktrinální shoda.

Citované ustanovení však pro praxi nabývá zásadního významu až ve spojení s novelizovanými odst. 6 a odst. 7. Absence zmocnění zástupce – jediné konkrétní fyzické osoby – je totiž dle § 46 odst. 6 ZOK v konečném důsledku spojena s neprovedením zápisu společnosti do obchodního rejstříku jako člena statutárního orgánu jiné společnosti. Současně pokud společnost svého zástupce neurčí do tří měsíců od vzniku její funkce, a nebude-li zástupce v téže lhůtě do obchodního rejstříku zapsán, její funkce ex lege zanikne.

Zbystřit by pak měly zejména společnosti, které k dnešnímu dni již funkci člena statutárního orgánu v jiné společnosti vykonávají. Dle přechodného ustanovení totiž platí, že společnosti vystupující jako statutární orgán jiné společnosti, jsou povinny konkrétní fyzickou osobu a do obchodního rejstříku zapsat svého zástupce ve smyslu výše uvedeného zmocnit do 1.4.2021. V opačném případě jim funkce ex lege zaniká. Nepostačí tedy, pokud bude návrh na zápis do obchodního rejstříku včas podán, nýbrž je třeba, aby byla konkrétní fyzická osoba jako zástupce v uvedené lhůtě taktéž do obchodního rejstříku zapsána.

Závěr

Novela ZOKu vyjasňuje, že zástupcem obchodní společnosti vykonávající funkci člena statutárního orgánu jiné obchodní společnosti, je třeba zmocnit právě jednu fyzickou osobou. Nezmocní-li a nezapiší do obchodního rejstříku společnosti aktuálně vykonávající tuto funkci pro tento účel svého zástupce, pak se vystavují sankci v podobě zániku funkce, což v konečném důsledku může ochromit fungování společnosti.

Mgr. Miroslav Papoušek,
advokát

Mgr. Marek Němeček,
advokátní koncipient

Valíček & Valíčková
advokátní kancelář, s.r.o.

[Valíček & Valíčková, advokátní kancelář](#)

Nám. Svobody 18, Brno
Václavské nám. 47, Praha
Dukelská 12, Vyškov
Petra Bezruče 2, Ivančice

Tel.: 603 822 267
Tel.: 607 270 689

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

Další články:

- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporální autonomie](#)
- [Zákon Lugovéhoho: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)